

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Rákóczi napja.

Budapest, július 26.

A nemzet szíve lüktetett ma Kassa dicső városában, ahol a kormány és a törvényhozás képviselőinek jelenlétében a hazafiság és kegyelet szent lángja lobogott II. Rákóczi Ferenc és kuruc vitézeinek emlékére. A magyar szabadság legszentebb, legtisztább szívé, legönzettelenebb hőisének tetteit dicsőítette az ünneplő fényes gyülekezet a város díszgyűlésén, a kurucvilág feltárt ereklyéinek kiállításán, és az elhangzott beszédek hatása alatt, a nagy idők emlékeinek láttára szívébe markolt mindenkinek, hogy törvénykönyvünk még ma is a hazaerülés rut bélyegét nyomja a fejedelem hótisztá alakjára, hogy kétszáz év után is idegenben porlad a test, amelyben a legszebb, legnemesebb magyar lélek lakozott, hogy a kurucvértől megszentelt földön nincs emlékeztető jele, nincs szobra a fejedelemnek, hogy eljárjon hozzá a magyar nép és imádkozzék a nagy eszményekért, amelyeknek a fejedelem és annyi vitéze vértanui valának. Mától fogva négy hédig még lelkesedünk az összehordott ereklyéken, de aztán megint visszakerülnek a legendás idők emlékei a várkastélyokba, a muzeumokba és a kassai szép napokból nem marad egyéb, mint néhány szép beszéd, amely Rákóczi dicsőségének áldozott, és két pergament-levél, amely díszpolgárságáról szól azoknak, akik a Rákóczi-korszak tudományos felkutatásában egy emberlét munkáját végezték és áldozatkészen fáradoztak a kiállítás létrehozásán.

Fájna, ha csak ez lenne az eredménye a mai országos ünnepnek. Ez a mai nap is megmutatta, hogy a nemzetből nem veszett ki a hála a mult nagyjai iránt, s amikor ily fölemelőn mutatja be hódolatát Rákóczi szellemének, hinni lehet, hogy végre mégis itthon

fog pihenni a fejedelem és a nemzeti áldozatkészség tanuskodni fog róla, hogy voltak a magyar szabadságnak szent hősei Bocskay és Bethlen Gabor után is.

A vendégek fogadása.

Kassa, július 26.

A Rákóczi-ünnep alkalmából Kassa városa ünnepi díszítést. A házakat nemzeti színű és fekete-piros Rákóczi lobogók díszítik. A városba sok idegen érkezett. A kiállítás megnyitására érkezett vendégek és küldöttségek részben szombaton este jöttek, részben a ma reggeli vonatokkal érkeztek. A szombat esti fogadásnál a város törvényhatósági bizottsága és a kiállítási végrehajtó-bizottság fogadta Münster Tivadar polgármesterrel az élén a parlament küldöttségét, amelyhez gróf Apponyi Albert vezetése alatt Bóthy Ákos, gróf Hadik János, Kubik Béla, Lovász Márton, Pap Zoltán, Molnár Jenő, Lengyel Zoltán, Pósgay Miklós, Kammerer Ernő, gróf Zichy Jenő, Steiner Ferenc, Pinter Jenő, Hegedűs Loránt, Szikszay Ede, Kaczer Miklós, Visontai Soma és még több képviselő csatlakozott. A kormányt Zsitvinsky Mihály államtitkár, a történelmi társulatot Kammerer Ernő, Révész Kálmán és Petkó Imre, a műegyetemet dr. Rejtő Sándor a kolozsvári egyetemet Márki Sándor, Szédeczky Lajos, a Magyar Tudományos Akadémiát Csoma József és Kónos Ignác, valamint Hampel József, a törvényhatóságokat Péchy Zsigmond abaujmegyei, Hámos László gömöri, 1. árdossy Jenő sárosi, gróf Hadik Béla zempléni, báró Vay Elemér borsodi főispánok vezetése alatt küldöttségek képviselik. Eljöttek Dókus Gyula zempléni, Tahy József sárosi, Dalnoky Nagy Lajos aradi alispán, gróf Haller János, gróf Páfy László, gróf Vay, Tibamér, Ráth Péter, a kassa-oderbergi vasút vezérigazgatója, Szentpály István miskolci polgármester, Podhorányi Bálint eperjesi polgármester stb. stb.

Pontban 9 órakor megkondíták a Rákócziak templomában a harangokat és a városháza előcsarnokában egybegyűlt vendégek és küldöttségek együtt elindultak az istentisztelet meghallgatására. A képviselőház küldöttsége, élén gróf Apponyi Albert elnökkel a premonstreik templomába vonult, hol Tahás

Menyhért prépost celebrált fényes papi segédlettel. A domban a kiállítás megnyitására érkezett szomszédos törvényhatóságok küldöttségei, Kassa város törvényhatóságával és az összes polgári hatóságok küldöttségeivel hallgattak misét. A kar Zsaskovszky ünnepi miséjét adta elő és az offertoriumra Semsey Mariska operatőresző énekel. A reformátusok templomában az ünnepi imát Kun Bertalan püspök mondta, utána pedig Révész Kálmán esperes tartott ünnepi szentbeszédet. Az isteni tiszteletekről a küldöttségek a városháza nagytérben megtartandó díszközgyűlésre mennek.

A város díszközgyűlése.

A küldöttségek még az isteni tiszteletet hallgatták, mikor a városháza nagytérme már megtelt. Az első széksorokban foglalt helyet a képviselőház küldöttsége és a többi küldöttségek. 10 órakor lépett az elnöki dobogóra Péchy Zsigmond főispán. Jobbán gróf Apponyi Albert, dr. Takacs Menyhért prépost prelátus és gróf Zichy Jenő, baloldalon Münster Tivadar polgármester és Kozma Vince városi főjegyző, kiket a közönség lelkesen fogadott. Péchy Zsigmond főispán a közgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Mélyen tisztelt díszközgyűlés! Hazánk történelmének van egy korszaka, amelyre az egész nemzet mindig hálás kegyelettel emlékszik vissza. Az országunk a török uralomtól való felszabadítása után, sajnos, nem kövekeztet be a várvavart jobb békés korszak, mert ezután az ország közjogi helyzete, államisága, alkotmányja volt veszélyeztetve. Ennek folytán újra véres harcok (s küzdelmek színtere lett az ország. Habár az a bántalom vitézség, amelyet honfiamk kiírtettek nem is vezetett rögtön sikerre, mert a nemzet ere-e végleg kimerült, de e-ere ez a küzdelem azt hogy a nemzeti öntudat forrása lett, a megkötött béke pedig újabb alapul szolgált annak a biztosítására, hogy hazánk nem meghódított, hanem törvényrel biztosított alkotmányos szabad ország. (Zajos helyeslés.) Ezen korszak legkimagasabb alakja II. Rákóczi Ferenc. Lángoló hazaszeretetének oly fényes tanujelét adta, hogy a d-és emlékezete minden időben a nemzeti nagyság díszül fog a hálás nemzet szívében élni. Kassa város ezen nevezetes korszakban sok érdekes esemény színtere volt. Ezért fogamzott meg néhány lelkes honfi szívében az az eszme, hogy ezen korszak történetét, ki turális emlékei étre kétfessenek. Hogy ez sikerült, az egyesek kiváló buzgalmanak eredménye, akik azon voltak, hogy e szép eszme megvalósuljon. Kassa város közönsége a maga részéről is

TÁRCA

Pepenella.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: **Hugues le Roux.**

Pompás nyári este volt. A „Trutti di Maro” illatai ott a tengerparton a forró nap után talán kissé erősek voltak, de hát Nápolyt smugy sem lehet elképzelni a tenger, bizonyos sűtemények, odaégett olaj és virágok illata nélkül. Az anyák, akik sorban ültek ott a tengerparton, gyakorlatilag kézzel babráltak csemotéik dus hajában, a gyermek, akik ebben a korban bárhol másutt szemérmességük tudatára ébrednek, teljesen meztelenül futkároztak a boltok és fagyaltárusok gyertyáinak világánál. A hullámozó tömeg inceskedve, mosolyogva és dalolva kellette magát.

Jómagunk ama kis vendéglők egyike előtt vacsoráztunk, amelyek Santa Lucia felé húzódnak el s amelyekről bizvást el lehet mondani, hogy lábukat a tengerben fürösztik.

A Vezuv annyit füstölt, amennyi elég volt arra, hogy egy régi istenhez hasonló eleven areulátat megőrizze. Időnkint mintegy görögötzben villant meg az orma s olyankor a homályban nyüzsgő tömeg élénken ujjongott fel. A pincérek, akik kiszolgáltak bennünket, mindannyiszor arra fordultak, mintha csak új látvány lett volna a számukra. A zenészek, akik kis csoportokban asztalaink és a tenger között muzsikáltak és énekeltek, magasabb hangba csaptak át, mintha csak a vulkánhoz szólnának.

Együtt vacsorázott signor Riccardo S... szel, az ismert nápolyi ügyvéd, aki mellesleg szólvá, irodalmilag képzett lélekbuvár is volt.

Nines Nápolynak siktóra, kis zsákutcácskaja, félreesső zuga, ahol ne lett volna neki kliense. Minden szép késszuráshoz és bevert fejhez köze volt neki. Isten ments, nem akarom azt mondani, hogy a „Camarra”-hoz tartozik, de fogadni mennek erre. Nappal, vagy éjjel bármikor megjelenhet a leggyanusabb városrészben, vagy akár a Posilip magányos villái között, anélkül, hogy aggódnia kellene erszényéért vagy életéért.

Az ügyvéd éppen azon volt, hogy Giacomo-nak Nápolyi koldusairól szóló verseit szavalja el nekünk, valami nagyon élvezetes helyi színezettel, mikor egy gitáros, aki a szavalást bangszerőn kísérte, oda nyújtotta felénk tálcácskáját, amelyen több volt a rész, mint az ezüst-pézt. Valami kis pénzt akartam neki adni, de barátom, az ügyvéd megfogta a karomat:

— Ne adjon ennek az embernek.

És nápolyi tájszóval négy-öt szót mondott a gitárosnak.

Ez pedig összerendezett. Ránézott Riccardóra, aztán, mintha hírtelen eszébe jutna valami, megfordult, s anélkül, hogy válaszolt volna, gyorsan elsurant az oleanderek között, amelyek terrásunkat a szomszédos kávéházétól elkülönítették.

— Mit tett? — kérdeztem barátomtól. — Hiszen az itteni nép természeténél fogva az vérbe is kerülhet.

Riccardo még egyre összehuzott szemöldökkel felelt:

— Ez a nyomorult egy leányt, aki a kliensem volt, tíz évi börtönre ítéltetett. Egy napon azonban kiszabadul s akkor este ennek a zenésznek az élete nem éri meg azt a tíz soldit, amelyet ön a tányérbába akart dobni.

Az estünk olyan friss volt, hogy semmi kedvünk sem volt a városba menni, hogy ott valami színházban töltsük el az időt. Arra kér-

tem Riccardot, hogy mondja el nekünk a gitáros és az elítélt leány történetét.

— Először is azt mondja meg kedves barátom, vajjon szép-e az ön kliense? Nagyon szeretem az olyan történeteket, amelyeknek a hősnői kíváncsúságok.

Az ügyvéd így felelt:

— Az attól függ, hogy szereti-e a mi nápolyi leányainknak a fajtáját? ... A fekete hajkoronát, amelylyen klasszikus fejüket övezik, hogy kissé keményen érzékes állceontjukat finomabbá tegyék? ... A szemeket, amelyekből a Kelet lángja világol, s okosság és gondolatmélység látszik belőle? ... De főként a derekat, amelyek nines szüksége a fűző mesterkélrt páncéljára? ... Ha mindez tetszik önnek, akkor bizonyosan utána nézett volna, ha ön előtt megy el.

Teljesen tisztában volt azzal a hatással amelyet a férfiakra tett. Nem sűtötte le a szemét, ha a járókelők élénk szavakban adtak kifejezést tetszésüknek. Nem féltékenységből, hanem szerelemből maradt hű ahhoz a jelentéktelen fickóhoz, aki az imént pénzért nyújtotta ön felé a kezét. Az ujjá köré csavarhatta volna, ha akarja.

Kedvesével az alsó kükötben lakott. Valódi kis tengeripók-fészek volt, zöld falakkal, szűk kis udvarral, mérges miazmákat árasztó moslécsatornákkal, amelyekben a bűzhódít víz erősen megrogálódott olomesőveken folyt le. De az ablakában azért volt néhány virágserpő és a szobában, amelyben laktak, megtalálta az emberével, aki őt szerette, mindazt, amit itt a földön boldogságnak lehet nevezni.

Hát egyszerű csak az történt, hogy egy rendőrleányzóldó brütlen beleszeretett. Epés kis ember, akinek azonban ragyogott a fehéreműje és ruhája a tisztaságtól. Erre sokat adott. Az olyan népségnek, mint amilyen Pepenella és a kedvese,

ezen hazafias ólt megfelelőleg méltatni kívánván, a mai napra rendkívüli diszkögyűlés megtagadását határozta el. Midőn hazafias örömmel kitezése mellett üdvözöltem a meghívásra egybegyűlt velünk ünneplő vendégeket, akik között a kormány képviselője (E. Jen.) a képviselőház küldöttsége, sőt ennek nagyerőmű elnöke, a törvényhatóságok küldöttsége is megjelentek. Midőn a megjeleneknek hálás köszönetet mondtam, a rendkívüli diszkögyűlést megnyitóm, az emlékbeszéd megtagadására a városi főjegyző urat kérem fel. (Általános tetszés és éljenzés.)

Kozora Vince városi főjegyző beszédét avval kezdte, hogy a magyar nemzet története olyan hősköltemény, amelynek valamennyi fejezetéből nemzeti dicsőség sugárzik. Méltatja Rákócznak a történetében elfoglalt fontos helyét és Arneh történetírónak Rákócyról adott leírását idezi, ki bár nem e fogult a nagy hőssel szemben, őt mégis bámulatos jelenségnek festi. Leírja ugy Rákócziának külsejét, mint rendkívüli szellemi tulajdonságait, megemlékezik család viszonyairól és azon viszonyról, melyben XIV. Lajossal állott. Majd arról emlékezik meg, milyen volt Rákóczi viszonya a magyar néphez és, ugymond, a megsanyargatott pusztuló nép a szabadságot látta Rákócziában. Beszédét a következő szavakkal fejezte be: A legényesebb törekvései valóra váltak és most már politikai dogma is, ami évszázadokon át az előtt csak tájány, jog és igazság volt, hogy a nemzetet csak saját törvényei szerint és csak magyarok által szabad és lehet kormányozni. (Általános lelkes éljenzés.)

A főjegyző beszédét az állandó választmányi javaslatának felolvasása követte, mely a következő:

A kögyűlésben jelenlévők szíveiken méltó kegyelettel emlékeztek meg azokról a soha el nem múló és eléggé nem ünneplhető érdemekről, amelyekkel II. Rákóczi Ferenc országunknak és alkotmányunknak integrálását és nemzetiségének jogait az ő fejedelmi vezérére alatt vívott legverese nemzeti küzdelemnek árán visszaállította és biztosította, hogy ugyanó Mózes mődjára vezette az ő szabadságharcának Veres-tengerén át a nemzetet a kőszáz év óta veszendőben volt Kánaánjába hogy mesés kincseit, királyi vagyont és mindazt, amit szeretett és becsült, vadoi fejedelmi nagylelkűséggel hozta át aza az ő hazá nagyságának a nemzet, szabadságának oltárára; hogy az ő történelmi alakja a hazá és szabadságszeretetének valóban szepőitelen eszménye, az ő nagyságának és dőcsőségének emléke pedig ama szent érzelmeknek mindvégig el nem apadóbtó kultúrára marad.

Mindenekelőtt fogva a kögyűlés elhatározta, hogy megyűjtve e tárgyban az 1894. évi május 29-én megtartott kögyűlésnek határozatát, megkőlt leíratot intéz a képviselőházhoz, a végbő, hogy az intézkedők megőőő módon arra nézve hogy II. Rákóczi Ferencnek, a számkivetett legnagyobb hontalanok történetünk legeszményibb fejedelmii alakjának drága és szent hamvai országos költségen a hazába visszazállíttassanak és városunkban, amely egkor lece ökelőbb székhelye volt és ahol ayanak I. Rákóczi Ferencnek és nagyanyjának, Bathory Zsófiának maradványai nyugosznak, elhelyeztessenek. Ezután a kögyűlés dr. Thaly Kálmán urat a 17-ik és 13-ik század dicsőség-

teljes szabadságharcainak és különösen II. Rákóczi Ferenc korszakának történelmi méltatásával és haszeretűlő lángoló költészetével szerzett országos jelentőségű érdemeinek elismerésűl — gróf Zichy Jenő v. b. t. t. ur nagyméltóságát pedig a nemzet ipari, művészeti és általában tudományos fejlődésének előmozdítása, támogatása, irányítása és felvirágoztatása körül kifejtett országos jelentőségű érdemeinek nyomán és névszerint azért, mert városunkban mai napon megnyílt Rákóczi-erekyekiallításnak sikere jó részben az ő odaadó buzgó kodásával, áldozatkészégével, kiválóan teljes szakmerekével és pártját ritkán található műizésével lett biztosított. — városunknak diszpolgárainá őszinte érzéssel és lelkesedéssel egyhangug megválasztattak.

Ezután Thaly Lámán és gróf Zichy Jenő diszpolgári oklevélrel olvasták fel. Pöchy Zsigmond főispán elnök hirdette ki ezután a kögyűlés határozatát, mely a diszpolgárok megválasztására vonatkozik, majd indítványra a kögyűlés elhatározta, hogy Kozora Vince beszédét egész terjedelmében jegyzőkönyvbe igitatja és nyomtatásban az ősszes törvényhatóságoknak megküldi. Végül a főispán a kögyűlést a következő szavakkal rekesztette be:

Ezen rendkívüli kögyűlést azon jó kívánsággal zárom be, hogy a Mindenható hazánkat és nemzetünket a szabadság és jólét ádáisaiban részesítse.

A kiállítás megnyitása.

A diszkögyűlés közönsége hosszú kocsisorokban vonult a Ferenc József-téri palotában elhelyezett kiállításhoz, hogy résztvegyen a megnyitás ünneplőjén. A hatalmas teret ezekre menő néptömeg lepő el, míg a kiállítási pa'ota udvarán emelt tribünökön Kassa élőköl társadama s különösen nagyszámu hűgyközség foglalt helyet. A kiállítás bejáraánál Rákóczi színeivel s a város zászlóival díszített remek diadalkor emlékdők, ahol a rendezőbizottság élén Deit Jenő ügyvezető alelnök, Kerekes György és Szabó Adorján titkárok fogadták a vendégeket. Az udvaron pompás sőtort emeltek piros-kék és piros-fekete drapériával, szőnyegekkel és zöld fenyőolombokkal díszítve, homlokzatán Rákóczi címerrel és kuruo paizsokkal. Ez a sátor fogadta be a küldöttségeket, az elnökséget és a sajtó képviselőit. Hosszu elnöki asztal körül ültek a védnökök, valamint Zelinzsky Mihály a magyar kormány képviselőtében. Az urak legnagyobb része magyar diszrubában voltak; a látványt még szinesebb tette a prémontrei kanonokok fehér talárja, a hűgyek gyönyörű nyári toaletje s az egész képnek megradó hátteret adott a sok ezer lönyi néptömeg, sok hatalmas lobogóval. A tágas tőrházait lenyögőrandok, nemzetiszínű és pirosfekete kuruozászlók díszítették. Az ablakok, erkélyek mindenütt zsufolva voltak nézőkkel.

Hosszantartó zugó éljenzés tőri meg a tömeg esőndes morálását, amint befordul hosszú kocsisorban a diszkögyűlésből jövő menet. A kiállítás kapujánál rövid üdvözöbeszédrel fogadják a vendégeket,

azután a küldöttségek hamarosan elfoglalják helyeiket a sátor alatt, a kassai delegylet rázendit a Himnuszra, amit a közönség áhíttalt, álva hallgat végig. Ezután dr. Takács Menyhért prépost-prelátus a következő megnyitó beszédet mondotta:

Tisztelt ünneplő közönség! Alapvető természetű törvény az, hogy az egy elő ugyanazon törvény és szabály szerint működő erők egy közös erőben találkoznak. Ugyanezen természetű törvény alatt állanak szel emi erők tevékenységét is, amelyeknek szabályszerű együttműködésai szintén közös eredményre vezetnek. A kassai Rákóczi-kiallítás is különböző szel emi erők együttműködésének az eredménye, amely erőnek egy volt az erőforrása: az a nagy hazafias érzés, amely lényt, világosságot ad, amely buzdítja a hivat, eszméket termel és szenteségével betölti a honfelleket. A 200 év előtti dicső történeti multnak ködátályoképe jobeg ma előtűnik, látjuk II. Rákóczi Ferencet, azt a világtörténelemben is örösi nagyságu hazait, aki hívásra messze idegenből ellenséges celszövények közül idesiet, hogy hazánk szabadságát biztosítsa, látjuk az igaz hazait, akinek honszerelme oly erős, hogy minden idegen be folyás dacára is amelynek oélya volt, hogy az ifjúból minden oly érzelmét kiirtson, ami magyar, mégis megmaradt magyarnak. Látjuk a szabadságharcot, látjuk Rákóczi hős vezereit, derék tisztjeit vitéz kurucokat, haljuk a harci dalokat, a csaták zaját, a győzelmi mámor üdvriadalmát, mert győzelmeket vívott ki Rákóczi! Mert mit számítanak a szenvedett veszteségek azokhoz a győzelmekhez képest, amelyek arattak? De a szörványos csataveszteségekhez az Isten egy nagyobb csapása járult, a pestis, amely elől a kuruo tabor meghátrált. Következett a békekötés, amelynek megalázó feltételeit Rákóczi el nem fogadta, hanem itthagya az országot, itthagya a nemzetet, s iratva nemzete vesztett szabadságát.

Tisztelt ünneplő közönség! Hiven itt áll előtűnk Rákóczi Ferenc és kora. Si-Simon egy jellemzi Rákócziat, hogy a férfiszepe, erő és jellem ideális alakja volt. De hozzateszi azt is, hogy sokkal jobeg ember, hogy nem jó politikusi lehetne. Lehet, hogy ebben igaza is van. Itt áll előtűnk az a korszak abban a ködátályoképben, amelyről szóltam. De ez a tan nem is ködátályokép, mert annak alakjai eltűnnek, míhelyt az őket előidőző gépeket előlávítjuk. II. Rákóczi Ferenc korszaka azonban élekre kelt azon emlékekben, melyeket a honfui érzelmek edesbus keserve ősszegyűjtöt.

Kassa sz. kir. város közönsége emlékünnepet rendezett azon évszázad történelmi multnak emlékére. Elrendezték ezt a kiállítást, hogy hazaszeretűtűnknek ünnepe legyen, hogy a nemzeti kegyelmeinek eleget tegyűnk és hogy kitejezzük a nemzeti eszmék azon nagy igazságát, hogy a nemzet nagysága a haszeretűlő érzelméből táplálkozik. Vála közönsük alap-és első eszméje a Kacinyék-körből ered. Az penditte meg először az eszmét, amelynek végrehajtásában egy fiatal előt pusztult el, névszerint Gerőczy Géza. Végrehajtásában legnagyobb érdeme van annak a férfusnak, aki a város ezen nagy ünnepe rendezésének minden mozzanatában résztvett és ezáltal Kassa város polgára is lett. t. gróf Zichy Jenő Kiallításunk oly fényesen sikerült, hogy arra nemcsak Kassa város, hanem egész Magyarország büszke lehet. Rendezték pedig ezt a kiállítást minden politikai vonatkozástól menten, nem avatkozva bele a mai politikába, pusztán csak kulturális szempontból, a történelem és a kultúra javára.

gyakran van hangos perpatvarkodása. A felügyelő arra számított, hogy egy napon felhasználja az alkalmat, s kiűti a nyeregből a gitáros. De csakhamar rájött, hogy ez a művelet nem igen fog sikerűlni neki. Kezdtet leselkedni a szerelmes-párra, mert meg volt győződve arról, hogy egyikük feltétlenül megcsalja a másikat. Végre megtudta, hogy a gitáros az, aki hűtlenkedik, s most már azon fáradozott, hogy a leány féltékenysége révén érje el a célját.

Egy este, amikor bizonyos volt abban, hogy a hűtlen gitáros új szerelmesének a fészében csipheti meg, főlkereste Pepenellát és így szólt hozzá:

— A szeretőd megcsal... Be fogom ezt bizonyítani neked és megbosszulak, ha akarod. Aztán valami elfelejtett csekélység miatt, amelyet tudok róla, becsukatjuk... Ami a vetélytársnődet illeti, azzal majd magad végezhet. De meg kell esküdnöd, hogy még aznap este enyém a szerelmed, amelyet eddig megtagadtál.

— Esküszöm — felelte Pepenella. — És most előrel!

Hogy mi ment végbe a szegény leány lelkében, amikor a rendőrfelügyelő az ellene elkövetett árulást kézzelfoghatóan bebizonyítani akarta, erről sohasem beszélt nekem. Sokkal jobban szerette a gitáros, semhogy egyszerre meg tudta volna gyűlölni. Minden bosszúszere az ellen irányult, aki a fájdalomból hasznót akart húzni.

Annak a háznak az első és második emelete között, amelybe a rendőrfelügyelő elvezette, hogy a szeretőjét tetten érjék, beledőlte a tőrt a felügyelő vállába, úgy hogy a hegye elől, a sziv táján jött ki. Az az ember egyetlen hang nélkül összeesett. Pepenella ellilant s mível senkisémet látta belépni a házba, nem tudtak sehogysem a rendőrfelügyelő gyilkosának a nyomára akadni.

Sohasom tudtam meg, vajjon Pepenella csak egyszer is megmondta-e, hogy tud az első hűtlenesgéről. Tovább élt vele együtt s ez két évig tartott zavartalanul. Nyáron, minden este idejött,

vagy az emberével, vagy egymagában s énekelte és a tamburint verte. Vigyázott rá és kétségtele nélkül olyan hű volt hozzá, hogy a legesekelyobb okot sem adta arra, hogy elhagyja, vagy hogy tőrt döfjön belé, amint az ilyen esetekben a mi népünkkel általános szokás.

Balvézete ugy akarta, hogy Pepenella ott-hon a házban összekapott egy családnyával néhány rongy miatt, amelyet a kútnál árrebb tolt, hogy kedvesének a felhőnműjét kimoshassa. A két nő összekarmolozta egymásnak az arát, s Pepenellát e miatt a hajbakapás miatt egy heti fogságra ítélték.

Ez a gitárosra nézve egy heti vakáció volt. Főlkeresett egy nécskét, aki után már több mint félészentéje ólálkodott. Sőt annyira nem volt óvatos, hogy az után is mutatkozott vele. Elvitte korcsmába, színházba, játszott neki a lutrin, szóval egy viselkedett, mint akinek a szerelem elforgatta a fejét.

Pepenella megtudta a dolgot a fogságában. Megkért egy leányt, aki hamarabb szabadult ki a fogságból, mint ő, hogy menjen el a vetélytársnőjéhez és adja át neki ezt az üzenetet: „Pepenella azt mondja neked, hogy míhelyt kikerül a fogságból, főlkeres és törével majd keresztet rajzol az arcodra, hogy ítéletnapig is megemlékezzél róla.”

A gitárosnak semmit sem üzent, de azért nyugtalanodott ő is annyira, mint a barátinője.

A rendőrségre nem lehetett elmenni, hogy bepanaszolják Pepenellát a fenyegetődzésért. Nem adott írott bizonyítékot magáról s az a leány, akire az üzenetét bízta, semmiesetre sem árulta volna el.

Akkor a gitáros új barátinőjének ezt az utasítást adta:

— Holnap elmegy a rendőrbiztoshoz és ezt és ezt mondod neki:

S a leány, amikor a rendőrségre ment, előgedetten dörzsölte a kezét, mert most már biztos volt abban, hogy nem egyhamar nyílik meg

Pepenella előtt a fogház ajtaja. Továbbra is szeretheti a gitárosát, sőt még egy másik legényre is akadhat időközben, akivel valahová elmenekülhet, még míelőtt Pepenella a Strada Foria követzetén újra megjelenik.

Két nappal azután Pepenella megjelent a vizsgálóbíró előtt.

A vizsgálóbíró ezt a kérdést intézte hozzá:

— Hogyan gyilkolta meg a rendőrfőnököt?

A leány tágra nyílt, zavaros szemmel nézett rá.

— Ki mondta ezt önnek? — kérdezte.

A bíró tudta, kivel van dolga, s így felelt:

— Kedvesének a barátinője.

— És bizonyítékokkal is szolgált?

— Azt mondta nekem: „Időzze meg azt a férfit, akivel most élek... Ő mondta el nekem a dolgot, ő bízott meg, hogy főlkeressem őt... Ha bővebbet akar tudni, majd elmondja ő a gyilkosság részleteit is.”

Pepenella komor tekintettel mondta erre:

— Ne fárassza őket bíró ur. Magam mondom el inkább, hogy miért és mi módon öltem meg a rendőrfelügyelőt...

Mikor hivatalból kiküldték a védelmére, teljesen visszanyerte a nyugalma. Nem is lehetett tudni, vajjon szenved-e még, vagy hogy a megvetés végképpen kiölte-e belőle a féltékenységet. De ha egy is van, hogy a jelen közömbös neki, szerelmének a multjáról mégis azzal a komolysággal beszélt, amely a népből való asszonyoknak az arcára szokott űlni, ha feltámad bennük a visszaemlékezés gyermekükre, akik elvesztettek.

Egy napon megkérdeztem tőle:

— Szegény gyermekem, hogyan is árulhatta el egy ilyen embernek, hogy gyilkosságot követett el?

Ezt felelte:

— Szerettem... Szegény voltam... Nem volt egyebem a titkomnál... hát azt adtam oda neki...

A Rákóczi nagy eszméinek nevében hazafiassziból mondok köszönetet azoknak, akik a kiállítás anyagi és erkölcsi sikereit előmozdították, különösen azoknak, akik ereikre bízottak a mi gondos felügyeletünkre bízták. Szívből mondok köszönetet a törvényhozás nagyméltóságú elnökeinek, a magas kormányfőtársak képviselőinek, a törvényhozó testület érdemes küldöttségének és mindazon tudományos egyesületek és társulatok képviselőinek, valamint mindazoknak, akik hazafiassziból a kiállításra megértek. Midőn végül szívből üdvözölöm Kassa sz. kir. város nemes és áldozatkész közönségét, a kiállítás sikeréért az Istenből bőséges áldást kérve, a Rákóczi-erkek kiállítását megnyitom.

A beszéd befejeztével percekig tartott az élelkezés. A kiállítás udvarán felállított haranglábon felszendült Rákóczi harangja, amely a zborói vár kapujából került Kassára. A kis harang éles hangjára még jobban fokozódott a lelkesedés. Majd a kereskedők dalköre elénekelt a „Rákóczi trombitáját”. A megnyitási aktus ezzel véget ért.

A vendégsereg ezután a kiállítást tekintette meg. A teremben a kormány képviselőit, Zsilinszky Mihály államtitkár és gróf Apponyi Albertet Takács Menyhért kalauzolta, bemutatván a kiállítás berendezésének munkáit. Mihály József múzeumi igazgató, Szabó Adorján és Kereskes György főtitkárokat. A kiállításról 200 oldalas katalógus jelent meg, amely az egyes tárgyak csoportja szerint hü képet tár fel a kiállítás gazdagságáról.

Az áldomás.

Délután 1 órakor díszbeöltözött a Schalkház dísztermében. Az ebéden 500-an vettek részt és a karszót is zsúfolásig voltak megtelve előkelők, főleg hölgyekből álló közönséggel. Az első te köszöntőt dr. Takács Menyhért prépost a kiállítás díszelőke mondotta a királynak. A közönség, amely a felköszöntőt állva hallgatta végig, nagy tetszéssel kísérte a szónok szavait, amelyeket hosszantartó zajos éljenzés követett. Münster Tivadar polgármester Zsilinszky Mihályt, a kormány képviselőjét üdvözölte lelkes szavakkal, mire Kozora Vince a város főjegyzője lelkes felköszöntőt mondott a képviselőház küldöttségére és gróf Apponyi Albert házelőkre. Az eme kedvet hangulatu felköszöntő nagy lelkesedést keltett. Avtán gróf Apponyi Albert emelkedett szólásra.

Kassa szb. kir. városa nevében üdvözölte, — ugymond — a képviselőházi küldöttséget és személyben a képviselőházat az e'öttem szölv főjegyző ur. Midőn a nemzet valamely töredéke, a képviselőhához, tehát az egész nemzethez szól, akkor a képviselőház mindig nagy fontosságot tulajdonít annak, amit a nemzet bármely részétől hall és azt a legkomolyabban fontolóra veszi, hogy a maga részéről arra mit válaszoljon. Most nekem jutott ez a nagy felelősséggel járó feladat hogy a képviselőháznak, tehát az egész nemzetnek nevébenj válaszolok azon szavakra, amelyeket a nemzet ezen beceses tagja Kassa városa hozának intézett. Megkísérlem mégis e feladatot megoldani, még pedig úgy, hogy egyszerűen szívem sugallatát követve beszélek. Ezáltal remélem leginkább eitalálni azt, amit az egész nemzet mondana, ha tényleg beszélné. Mert nem képzethetem, hogy én ne azt érezzem ebben a pillanatban, amit a nemzet érez; mert el nem képzethetem, hogy bármilyen mélyre ható ellenlétesek legyenek gyakran véleményeink, a magyar sziv dobbanása más legyen az egyiknél, mint a másiknál. En úgy érzem, hogy midőn a nemzeti képviselet küldöttsége II. Rákóczi Ferenc korszaka emlékeinek szentelte ezen magasztos ünnepére eljött, nemesak ünnepeim jött, hanem egyszerűen vélekeim is. Velekeim azért a séreimért, amelyet egy korábbi törvényhozás Rákóczi Ferenc szent emléken ejtett és mintegy törvény szerű, hogy az a képviselet, mely a nemet tömegből kapta megbízását, az októli a tömegektől amelyeket annak idején Rákóczi Ferenc felszabadító kiáltványa harcra szólítottak, mondom, hogy a népképviselet alapra tekintett országgyűlés tegye jóvá azt, amit a rendi országgyűlés vétett a legnagyobb szerű nemzeti hős, a tömegek választotta ellen. S ezért inkább kassa városának mai közgyűlésén hozott határozatára válaszolok, mint azokra a szép üdvözölő szavakra, melyeket az imént hallottunk. Ez a határozati javaslat jelöli ki az utat, amelyen a Rákóczi el em elkövetett nagy sérelemnek jóvátevéle felé haladni kell. És mostani megjelensünk az első lépés a népképviselet kiegészítő munkájának hivatalos teljesítésére. (Hosszan tartó zajos éljenzés és taps.) Ime ezt sugja nekem e pillanatban a magyar sziv; ez felel meg bizonyára az egész nemzet érzelmeinek, mert ismétlem, ne adja Isten, hogy valaha ellentét legyen magyar s iv és magyar sziv dobbanása között.

És midőn az összes magyar szivek összhangját hangsúlyozom, hogyne foglalnám ebbe bele a legelső magyar embernek, a királynak is érzelmi világát, hogyne gondolnék arra az összhangra, ame yet a korona és a nemzet érzelmei közt ápolunk és mindig tökéletesebbé tennünk kell; tökéletesebbé pedig a nemzeti érzelm teljességének alapján. Ezen oéiert kell munkálkodnunk mindnyájunknak határozottsággal, mérséklettel, kimérettel, de lankadatlan gondoskodással és ha mai ünnepélyünk a munkának egy hatalmas impulzust ad és ennek sorsát előbbre viszi, akkor úgy fogunk rá gondolni, nem mint valami mulékony és értéktelen tüntetésre, hanem mint egy szebb jövő kiinduló pontára, melynek méltó szülőlelye ez a nemes város. Kassa szabad királyi város felvirágzására, dicső és fényes jövőjére emelem poharamat.

(Hosszantartó meg-megújuló zajos tetszés, éljenzés és taps.)

Ezután Zsilinszky Mihály államtitkár a kormány nevében Kassa városára üritette poharát, kiemelvény, hogy a kormány nagyon szívesen engedett a meghívásnak és megjelent a hazafiassziból. A kormány nevében kijelenti, hogy az mindenben együttrérez az ünneplökkel.

Dél Jeno kamarai titkár a város díszpolgáira, Thaly Kálmánra és gróf Zichy Jenőre emeli poharát. Utána gróf Zichy Jenő beszélt és hangsúlyozta, hogy a legnagyobb kitüntetésnek tekintti, hogy a város díszpolgára Mindig boldog lesz, ha a város érdekében munkálkodhatik. Apponyi remek beszéde hazafiassziból örömmel tölti el. Poharát a hazafiassziból és Kassa városa jöletére emeli.

Révész Kálmán református esperes a megjelent tudományos társulatok képviselőit üdvözli, mire Zsilinszky Mihály államtitkár mint a Magyar Tudományos Akadémia küldöttségének elnöke válaszolt.

Béthy Ákos szóltal fel ezután nagy figyelemmel:

Egy alkalommal — ugymond — Kossuth Lajos nagy hazánkfa így emlékezett meg Magyarországnagy nádorispánjáról, József főhercegről, hogy azt mondta. O olyan volt, mint a magyar népesáld patriárhója, aki még a harcban is figyelemzeteit bennünket arra, hogy testvérek vagyunk. En is — ugymond — úgy érzem magam, bár a háromodóramás az én felgóságom, más az irányzatom. En is ugyanazt felelem, amit gróf Apponyi mondott. Azt mondtam egyszer az országgyűlésen, hogy Magyarországnak csak két párt lehet és pedig kuruc és labane párt. Ne méltóassék ezt gunyos vagy gancsokódó értelemben venni, hiszen tudvalevő, hogy Angliában is két párt van, amely mind a kettő guny-névekből vette eredetét. Tény, hogy ez a két párt létezik minden országban. Az egyik az álandóság, a másik a fejlődés, a haladás, az egyik az ész, a másik a sziv. az egyik az idealizmus, a másik a realizmus szözfát követi, de azért mindegyik szereti a hazáát. A közdelem, amelyet egymással folytatnak, a versenypálya küzdelméhez hasonlít, ahol a törekvés csak az, köcsönösen elhagyni egymást a haza javát célzó törekvésekben. Arra is megint a történe em bennünket, hogy nem egyszer a verseny folyamán idegenekkel szemben is kellett állást foglalnunk. Ilyenkor a két párt összetömörült és együttes erővel legyőzte az ellenséget. Ilyen példát szolgáltat a szatmári béke. Ezt maga Rákóczi is sérelmesnek tartotta és erre vonatkozólag nem kisebb ember, mint Deák, mondotta nekem egyszer, hogy a nemzet szerencsésnek érezhete volna magát 1848-ban, ha ily békekötés mellett a nemzet és a fejedelem között a viszáltnak véget vehetett volna. Így volt az 1799-iki halhatatlan törvényhozásnál, így volt az 1848-iki törvényeknél, de így volt a dolog 1867-ben is, amikor mindkét párt Deák Ferenc leirátában egyesült és akkor, amikor a képviselőház mostani elnöke, a nemzet büszkesége, mondhatnám a nemzet utolsó ülkörtájája (Éljenzés.) azt mondotta az országgyűlésen, hogy ami a magyar nyelv jogát illeti a hadseregben, az további kérdés tárgyát nem képezheti, erre nézve minden magyar ember egyetért, hogy ennek érvényesülnie kell és csak az idő, a mód és a taktikára nézve lehet köztünk különbség. Arra, hogy a 67-es törvény, amely Magyarországnak paritás rendelt el, a köcs hadseregben is teljesen érvényesüljön, ennek az idealnak megvalósítására emelem poharamat. (Szűnni nem akaró zajos tetszés éljenzés és taps.)

Ezután dr. Lengyel Zoltán Takács Menyhértra üritette poharát. Ezzel véget ért a banket, amely a késő délutáni órákig eltartott. Este díszelőadás volt a színházban, mely Szöavy Gyula szövalatával kezdődött. Azután Komlóssy Emma és Székely Gyula kurocdalokat énekeltek. Elcádtak még egy jelenetet az 1000 év című történeti színjátékból és a térfikar Rákóczi-dalokat énekel. A városban lelkes hangulatu uralkodik. Az utcákon a késő éjjeli órákig nagy tömeg járka. A várost este szépen kivilágották.

BELFÖLD

A helyzet. A kassai Rákóczi-ünnep szünőtet parancsolt a politikában és a mai nap nem is vetett fel semmi újabb tervet a kibontakozás utjának egyengetésére. A szajkosár-indítvány, amelylyel Khuen-Hédervary miniszterelnök a keddi ülésen fog előállni, még folytatást kísért, de kormánypárti körökben sem várnak attól eredményt. Abból a tervből, hogy a szabadlevélpárt egy tagja nyilatkozatra hívja föl a miniszterelnököt Apponyi nyilatkozataira, aligha lesz valami. Legalább a N. Fr. Presse már a miniszterelnök környezetéből szerzett értesülése alapján azt írja, hogy a miniszterelnök egyelőre idegenkedik ettől az eszmétől, hivatkozva arra, hogy az a nemzeti követelések teljesítése dolgában határozott nyilatkozatot tett akkor, amidőn kijelentette, hogy mindenben magává teszi a Széll-kormány nyilatkozatait.

Az új horvát belügyi osztálytöndök. A hivatalos lap ma jelenti a horvát belügyi osztálytöndök állásában történt változást. Egyuttal közli, hogy ő fel-sége iloki Krajcoviccs Otónak, a volt belügyi osztály-

főnöknek, saját kérelmére törleendő nyugalmaztatása alkalmából, hü és kiváló szolgálataiért a legelső elismerését jelezte ki.

Láng és Darányi a szölnai kiállításban. Szölnáról jelentik: Láng Lajos és Darányi Ignác miniszterek, kik szombaton éjjélkor a budapest—berlin gyorsvonattal ideértek, ma délelőt megtekintették a szölnai iparkiállítást. Láng Lajos miniszter a legnagyobb megelégedéssel jelezte ki a kiállítás vezetőségének a kiállítás szépsége és magas hívója fölött. Darányi miniszter pedig Láng Lajosnak gratulált és kijelentette, hogy ritkán látott ily szép vidéki kiállítást, amelyet Láng Lajos miniszter egyik nagy vívmányának tekinthet. A miniszterek ezután az árviz által okozott károkat tekintették meg. A károk legnagyobb részét már nem látszanak, de azért maradt még itt-ott nyomok. A kiállítás területe hegyek, tenyvesek, virágok között gyönyörű látvány. Darányi miniszter ismétlen kifejezte csodálkozását a természet mesés pompája felett. A miniszterek re-erálltak maguknak az árvizokozta károkról és megértették, hogy az állam újabb segélyt nyújt a kiállításnak. A minisztereket Kovács Gyula muzeumi aligazgató, Rudnay István elnök és Grün Gyula kiállítási igazgató fogadták. A miniszterek kíséretében voltak Smialovszky Valér és Haydn képviselők, továbbá a miniszter titkárai és Erdély Sándor volt igazságügyminiszter. A miniszterek még délelőt különvonattal Trecsénbe utaztak, de megígérték, hogy augusztus 1-én újból eljőnek a kiállítás megnyitására. Trecsénből írják: Láng Lajos és Darányi Ignác miniszterek különvonattal Szölnárról ma ideértek. A miniszterek utközben kiszálltak az egyes községekben és megtekintették az árviz által okozott károkat és meghallgatták a károsultak jelentését. A miniszterek Trecsénben megebedelve, kocskikon tovább utaztak Bohuszlavóig. Az utba eső községekben kiszállottak és megtekintették az árvizkárokat. A miniszterek Bohuszlavóból Pöstyénbe mentek. A minisztereket Osztrözluchy Géza trecsényi főispán, dr. Schöner Antal alispán továbbá a trecsénmegyei orsz. képviselők, Forray belügy miniszteri tanácsos és néhány szakközeg kíséri.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

KÜLFÖLD

Ferdinánd fejedelem utazása. Az európai sajtó egy részében még most is kísért az a hír, hogy Ferdinánd fejedelem nem tér vissza országába. Erre vonatkozik egy berlini lap szöfiai levelezőjének következő jelentése:

Ferdinánd utazása nem ad okot küönösebb következtetésekre, miután a fejedelem atja halálának évfordulóját minden esztendőben Kőburgban tölti el. Mindazáltal az itteni politikai körökben azt beszélk, hogy a fejedelem le akar mondani, ha a nagyhatalmak Macedónia nemzetiségi érdekeire nézve nem nyújtanak neki biztosítékot. A macedóniai mo'ga'om, amelyben a fejedelem nagyon angazálva volt, mint ma már látszik, fűsköval végződött és Macedóniában és Bulgáriában reakciótól lehet tartani. A harci lárna Petrov kabinetjének csak pártpolitikai céokra szöglált, hogy a katonai berendezéseket és löszereleket a szöbranje megszavazza. Csakhogy a hadi készüldés töikeltette Törökország figyelmét s maga után vonta Törökország hasonló készüldéseit. Itt azt hiszik, hogy még abban az esetben is, ha a Ferdinánd fejedelem lemondásáról elterjedt hírek valótlanoknak bizonyulnak, Petrov kabinetje nemsokára meg fog bukni.

Porosz miniszterválasz. Berlinből táviratozzák, hogy melyet a császár visszaérkezett északi utjáról, két miniszterium vezetésében személyváltozás fog beállni. báró Hammerstein belügy miniszter nem fogja vezetni a porosz képviselőválasztásokat, utódján a konzervatív-párt volt vezérét, báró Manteuffelt, az urakháza másodelnökét emlegetik, az ő feladata volna a csatorna-tervet megvalósítani. Távozni fog Schönstätt igazságügyminiszter és helyét egy főtörvényeszeki elnök foglalja majd el. Báró Hammerstein azzal vonta magára a császár ellenszenvét, hogy nem sietett idejében a szöfiai árvizkárosultak felségelyezésére. Egy berlini lap tegnap azt írta, hogy a császár Berlinből kapott táviratok folytán hirtelen megszakította északi utját és hazafele indult. Az udvartartás főhivatalnokai erről semmit sem tudnak.

A pápai interregnum.

Budapest, július 26.

Vasary Kolos hercegprímás ma este Köhl Medárd püspök és több egyházi férfi kíséretében Rómába utazott, hogy résztvegyen a pápaválasztó biborok-gyűlésen. A konklávéről ezúttal aligha fognak sokan hiányozni, mert már idáig vagy ötven biboros van együtt Rómában; ma érkeztek meg *Skrbensky* gácsországi érsek, *Richard* párisi, *Gibbons* baltimorei és *Bacilieri* veronai püspök, akit most vatikáni körökben a pápajelöltek közt emlegetnek. *Bacilieri*t Olaszországban pásztorleveleiről ismerik, amelyekben Leo pápa szociális encyklikáit szellemesen magyarázta. Beszélnek *Martinelli* és *Sarto* velencei patriárka jelöltségeiről is. *Martinelli* ügyes diplomata hírében áll, akinek sikerült az Amerikával fenyegetett konfliktust elsimitania, *Sartot* pedig erélyes reformátornak mondják, aki kiméletlenül rendet teremtett egyházmegyéjében. *Sartot* egyébként *Rampolla* sohasem kedvelte és a volt államtitkár bevádolta őt Leo pápánál is, de *Sartonak* sikerült magát igazolnia, mire a pápa újra kegyeibe fogadta őt. *Vannutellit* főképp a külföldi biborosok támogatják; *Kopp* boroszlói érsek, *Gibbons* és *Richard* dolgoznak főképp érte; a párisi érsek, bár francia, határozottan ellene van *Rampolla* megválasztásának, az előbb említett két biborossal együtt *Vannutellit*, vagy bárki mást is fog támogatni, aki kezességet nyújt azért, hogy a Vatikán politikája az engesztelőkénység és a pártatlanság útján fog haladni.

Róma, július 26.

A *Voce della Verità* közlése az, hogy *Des Angelis* jezsuitától szerkesztett okiratot, melyet XIII. Leo pápa koporsójában helyeztek el. Ez XIII. Leo életének leírását tartalmazza és egyszersmind utalva a szomorú helyzetre, így végződik: Alig fog valamely pápa, ami a szív jóságát, a szellem nagyságát, életének tisztaságát, jellemének szent voltát és az egyháznak való odaadását illeti, melléje helyezhető.

A mai kongregációban olvasták föl XIII. Leo pápa végrendeletét. Tartalma már ismeretes és a rokonok el vannak keseredve miatta. Azt mondják, hogy a pápának a kor gazdasági viszonyairól sejtése sem volt. *Magára alig költött három lírából több naponta, és egyszer nagyon esodálkozott, amikor unokabécsé gróf Camillo, aki aszvajci testőrség parancsnoka, fizetésjavítást kért. Gróf Pecci Ludovico örökölte a család birtokait, amelyek vagy 700.000 lírát érnek. Riccardo Pecci a legjobban járt, mert duzzadag leányt vett feleségül. Gróf Pecci Camillo azonban, aki folyvást a pápa mellett volt, agrárszakadt szegény ember. Mindössze 400 líra fizetése van. A feleségének volt valami vagyona, de mind elvesztette. Most nem tudja senki, miből fog élni e négy ember. A nőrokonoknak egyenként kétnégyezer lírát hagyott a pápa. A Pecci családot a pápa halála anyagilag tönkretette és még rosszabb helyzetbe került, mint XVI. Gergely halála után a Capellari grófok.*

Róma, július 26.

A *Tribuna* híre szerint a mai biboros ülésen az elhunyt pápa végrendeletének felolvasásán a Pecci grófok is jelen voltak.

Róma, július 26.

XIII. Leo pápa végrendeletét a mai biborok-gyűlésen bontották föl. A végrendelet így hangzik:

Amidőn földi pályafutásunk vége felé közeledünk e saját kezünkkel írott végső rendelkezésünkben utolsó akaratunkat fejezzük ki. Mindenekelőtt az örök jóságú és irgalmas Istenhez alázatosan könyörgünk, bocsássa meg életünk tévedéseit és engedje meg kegyelmében lelünk üdvözülését. Ezt reméljük Jézus Krisztus, a mi Megváltó Urunk érdemeiért hisszük, akinek szentséges szívében mint az emberiség üdvének forrásában bízunk. Esedezünk a Szent Szűz Anyához, imádkozzék értünk, valamint azon szentekhez, kiket életünk folyamán védőnőinként tisztelünk. Amidőn családi vagyónkról rendelkezünk örökösünkök öcsénknek gróf Pecci Lajost nevezük ki. Vagyonunkból levonatnak azon összegek, amelyeket másik öcsésünknek gróf *Richardnak* házasságkötésekor adtunk; valamint azon Caprinetóban lévő birtokot, melynek 1900. február 8-án kelt kéziratunkban lévő nyilatkozatuk képest a szentszéknél, Ezen végrendeletben nem intézkedünk öcsénk *Camillo* és hűgánk *Anna* és *Mária*, valamint fiúrunk *Keresztelő János* fiáról és leányairól. Róluk még életünkben házasságuk alkalmából gondoskodtunk megfelelő módon. Ezennek kijelentjük, hogy családjunk egyik tagja sem tarthat

igény olyasmire, ami a jelen okmányban megemlítve nincs, mert minden bármi néven nevezendő vagyonunk főpapságunk idejében került birtokunkba, miert is a szentszék korlátolhatatlan tulajdonát alkotja és azt akarjuk, hogy mindenesetre alkossa is. Ezen intézkedéseink pontos végrehajtását *Rampolla*, *Mozelli* és *Cretoni* biborosokra bizzuk. Kijelentjük, hogy ez utolsó akaratunk.

Róma, Vatikán, 1900. július 8-án.

Pecci Joachim, Leo P. P. XIII.

Róma, július 26.

A Szent Péter-templom Gyula pápáról elnevezett kápolnájában ma tartották az elhunyt pápáért való negyedik gyászmisét számos hívő jelenlétében. A misét msgr. *Cepetelli* szolgáltatta.

Róma, július 26.

A biborosok mai ülésén negyven biboros vett részt. A *Tribuna* szerint a mai gyűlés tárgyat kizárólag az elhunyt pápa végrendeletének felolvasása tette. A pápaválasztó gyűlésre szükséges helyiségek rendezésén a vasárnap dacára is szorgosan dolgoznak.

Velence, július 26.

Sarto biboros délután Rómába utazott. A pályaudvaron a főpapat nagy néptömeg üdözölte, ami őt szemlélőként meghatotta és amiért köszönetének adott kifejezést.

Róma, július 26.

Copecelatro biboros ma ideérkezett. Ma egész nap számosan látogatták a pápa ideiglenes sírhelyét. A Szent Péter-templomban felállított korlátot nem távolították el és azt hiszik, hogy azt az új pápa választási ünnepsége után fogják csak eltávolítani. A biboros-vikárius közölte, hogy felhatalmazták arra, hogy a pápa hagyatékából 50.000 lírát osztozzon szét Róma szegényei között.

Róma, július 26.

A *Giornale d'Italia* színt a mai biboros-ülésen osztották szét a pápaválasztó ülésre vonatkozó azon szertartási szabályzatot, melyet XV. Gergely pápa állapított meg. Néhány biboros előterjesztést tett a szavazás módjának megváltoztatására vonatkozólag, amit azonban a gyűlés nem fogadott el. Hír szerint *Oreglia* kijelentette, hogy vagy az egész szertartási szabályzatot el kell fogadni, vagy újat szerkeszteni. Az idővartókozó végzéséves döntést azon időre halasztották, amikor az összes biborosok Rómában lesznek.

(x) Pápai címerek három színben, gyászkerettel. művészi kivitelben, 70 cm. magas. 60 cm. széles: 3 koronáért. *Gyászlobogók* minden nagyságban 2 m. hosszúak: 3 koronáért kaphatók. Ezenkívül minden *gyászszalosz*re alkalmas cikkeket és szöveteket szállt azonnal a *Viktória zászló- és díszítő gyár* Budapest, Központi iroda: *Andrássy-ut. 1. Gyár: Baross utca 91.*

HIREK

Budapest, július 27.

— EUDAPESTI NAPI Ó Július 31-iki új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hírek. Gróf *Khuen-Hédervány* Károly miniszterelnök ma utazott s csak hétfőre este tér vissza a fővárosba. — *Kossuth* Ferenc, aki jelenleg vidéken tartózkodik, szombaton, augusztus elsején tér vissza.

— A belügyminiszter és a közigazgatási tisztviselők. A belügyminiszter most egy rendeletet bocsátott ki, melyben eltiltja a közigazgatási tisztviselőket a díjért való melléklóglalkozást. A rendelet kivétel tesz a vármegyei tiszti ügyészszel, a vármegyei levéltárnokkal, a köponti bírókkal s a községi jegyzőkkel, kiknek bizonyos korlátok közt megengedi a díjért való melléklóglalkozás útását.

— Inocens a fővárosban. Ma tartották meg a vizvárosi búcsút a Szent-Anna templomban nagy részvét mellett. Az egyházi rész reggel 6 órakor kezdődött ösöndés misével. Ugyanokan mise volt 9 és 12 órakor is, amelyeken a katonai legénység is résztvett. Az egyházi ünnepeket délután 4 órakor, ünnepélyes vespernyével fejezték be. A szokásos körmenet: uttal az egyház gyásza miatt elmarad. A búcsu alkalmából a Bomba-tér környéke mindenféle mutatványos-bodó, s a mézenbábos-sátrak sokasága volt, melyek között késő éjjelig hullámozt a nagyszámú közönség. A szertiatk belvárosi templomában is ma tartották meg a szokásos búcsút, a templom védőszentjének, Szent Annának ünnepe alkalmából. Az ájtatoságok kora reggel szentmisével kezdődtek s fél 10

órákor *Baumann* Károly belvárosi káplán magyar szentbeszédet mondott, melyben az ünnep jelentőségét magyarázta. Az ünnepi nagymisé 10 órakor tartotta meg *Prichter* Szalézi Ferenc szervita tartományfőnök nagy és fényes segédlettel. Az istentiszteletet délután 6 órakor ünnepi vespernyével fejeződték be, melyet *Hojmann* Benedek házfőnök mondott el. A templom előtt felöltött sátrak körül egész nap élénk sürgés-forgás volt.

— A barnard-castlei választás. Londonban nagy feltűnést kelt a barnard-castlei választás eredménye. Az új pénzügyi politika állta ki ott az első tűzpróbát, még pedig szerencsétlenül. Három jelölt mérkőzött az alsóházi mandátumért: az egyik Chamberlain híve volt, a másik munkáspárti, a harmadik liberális. A mult választáson a radikális Closs győzött 1491 szóval a konzervatív jelölttel szemben, aki most újra fellépett, és mint hogy a munkáspártiak és a liberálisok a közös ellenséget kimélve, egymást támadták, radikális körökben is biztosra vették Chamberlain hívének győzelmét. A kormány lapjai már előre ünnepelték a protecionizmus győzelmét és egész sereg tudósítót küldtek le a választás minél részletesebb leírására. De *Hendersun* a munkáspárti jelölt győzött 3370 szóval, a kedvezményes vámos hiva csak 3323 szavazatot kapott, a liberális jelöltre pedig 2809-en szavaztak. Angliában nincsenek szűkebb választások, tehát a munkáspárti jelölt a képviselő.

— A miniszterelnök fia. A *Székesfehérvár* és *Vidöke* írja: A balaton-öbldről nyaraló-világ legérdekesebb alakja egy rokonszenves külsejű, huszonnyég éves ifjú, aki minden délelőtt tizenegy órákor megjelenik a *Paszárban*, hogy összeszűrölje a frissen érkezett fővárosi lapokat. Van oka, hogy érdeklődék irántuk, mert hiszen az újságok javarésze most az ő édesatyjának, a miniszterelnöknek viselt dolgait kritizálja. A fiatal gróf hűségese végigolvassa valamennyi újságot és egyre növekvő komorsággal teszi le őket. Egy nap kirándulásra volt és csak késő este tért haza a szállóba. A *Bazar* zárva volt már, felkötötte hát a szolgát és megparancsolta neki, hogy hozzon rögtön újságot. Ha a föld alól teremt is elő, de hozzon. A szolga elment, de néhány perc múlva üres kézzel jött vissza és elpirulva mondta:

— Gróf ur, fő hajszoltam mindent, de nincs újság sehol!

A fiatal gróf rosszkedvűen vonult be a szobájába. Egy pincér, aki véletlenül tanuja volt e jelenetnek, megkérdezte a szolgától:

— Miért mondta, hogy nem tudott kapni újságot? Hisz a kávéházból is áthozhatott volna!

A szolga ravaszul hunyogott.

— Hagyja csak!... Én olvastam a mai újságokat és láttam, hogy mit írnak a gróf ur édesapjáról... Minek rontsam el az éjszakáját?...

— A budapesti tudományegyetem tisztikara. Mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a közoktatásiügyi miniszter a budapesti tudományegyetemen az 1903-4. tanévre szóló választásokat jóváhagyván, állásukban megerősítette: dr. *Heinrich* Gusztávot, mint az egyetem rector magnificusát, dr. *Brenay* Bélát, mint a hittudományi kar dékánját, dr. *Balogh* Jenőt, mint a jog- és államtudományi kar dékánját, dr. *Thánhofer* Laost, mint orvoskari dékánt, dr. *Balogh* Aladárt, mint a bölcsészettudományi kar dékánját és dr. *Lenkossék* Mihályt, mint az orvostudományi kar jegyzőjét.

— Tanítóképző tanfolyamok. A csáktornyai állami tanítóképző intézetben a népiszkolai tanítók részére rendezett továbbképző tanfolyamot ma fejezték be. Dr. *Iuzicska* Kálmán tanfelügyelő a tanfolyam hallgatóiból beszédet intézett, melyben a haligaték szorgalmáért és buzgalmaért elismerését fejezte ki és a tanfolyam vezetőjének, *Margittay* igazgatónak és a tanári testületnek ösöndő működésükért köszönetet mondott. A tanfolyamon a haza minden részéből 30 rendes és 25 vendéglátogató vett részt. A tanfolyam hallgatói *Wlassics* Gyula miniszternek a tanfolyam rendezéséért táviratilag mondták köszönetet.

— Az ország nagybirtokosai. Magyarországon a legnagyobb földbirtoka van a magyar államnak, 2,816,418 kat. hold földje. A magánbirtokosok sorrendje ez: *Esterházy* Miklós herceg 421,063. gróf *Schönbörn* Frigyes 216,621. *Frigyes* főherceg 157,731. gróf *Festetics* Tasziló 134,541 holddal. A holtkék birtokai közül a legnagyobb a nagyváradi róm. kath. püspökség: 189,933 hold. A hercegprímási uradalom 91,800, az egri káptalan 91,702 hold, míg a kalocsai érseki uradalom csak 23,143 hold. A városok birtokai közül legnagyobb *Szabadka* városé 166,070, *Debrecen*é 99,618, *Szeged*é 72,427 hold.

— Rabbiválasztás fogorgról. A esikagói magyar zsidó egyházközségnek fiatal rabbinusra volt szüksége, azaz a kérdéssel fordultak tehát a pozsonyi főrabhoz, hogy ajánljon nekik egy szigoruan vallásos rabbiéltet, aki magyarul tud prédikálni. A főrabbi hamarosan kerített egy jelöltet, de az illető attól félt, hogy esetleg, ha a esikagói

színdíktőzsegeknek nem tetszik a próbaszónoklat rövidesen visszaküldik. Ekkor az a bizarr, de kitűnő ötlete támadt, hogy próbaszónoklatot tart egy fonográfba. Ugy is történt. A rabbi elmondott egy magyar és egy német beszédet, a fonográflemezeket pedig Csikágóba küldte. Mikor a lemezek odaérkeztek, összejött a hitközség és fonográf utján elmondatta magának a beszédeket, amelyekkel annyira meg voltak elégedve, hogy táviratilag hívta meg a boldog rabbijelöltet.

A Máv. munkásainak nagygyűlése. A váci utcai városnéző közgyűlési termében nagygyűlést tartottak ma délelőtti az államvasutis munkásai helyzetük javítása érdekében. A gyűlésen jelen volt Vásonyi Vilmos képviselő is. A gyűlést Tesszarsz Károly, a Magyarországi Szakszervezeti Tanács elnöke nyitotta meg. Aki egyuttal elnökké választották. Bokányi Dezso volt a szónok, akit a szervezőbizottság kért fel erre. Bokányi hosszasan beszélt a munkások helyzetéről, sérelmeiről és összefoglalta a már ismereteket kívánalmakat. Nem sztrájkra van szó, folytatja Bokányi, hanem határozott vázskérésről. Hogy ez mindezekig nem történt meg, annak okát a munkások nem a miniszterben keresik, hanem a gerinctelen bürokráciában. Indítványozza, hogy a magyarországi szakszervezet képviselőitől kiüldöztetés menesztésére a miniszterhez, akit felkérnek nyilatkozni a tőlre. Ha a miniszter megígéri, hogy a mozgalmat vezető munkások nem rendszábelvonalatnak meg, akkor a szakszervezet átadja az ügy további vezetését a vasuti munkásoknak. Kéri a gyűlést, hogy a miniszter nyilatkozatát hatalmazza fel a jelenlegi gyűlés vezetőségét, a mozgalom ideiglenes vezetőségét.

Több vasuti munkás felszólalása után, Vásonyi Vilmos országgyűlési képviselő is beszélt, jogosnak mondva a munkások mozgalmát. A gyűlés elvágta Bokányi indítványát és megbizta az elnökséget az ügyek vezetésével.

Husz munkás eltoloncolása. Szilágy-Somlyóról táviratozzák, hogy onnan egyszerre husz munkást uszított ki a rendőrség a munkásmozgalomban való részvétel miatt s rögton el is toloncoltatta őket illetőségi helyükre. A város munkásnépe, jeñti egy munkásüggyekkel foglalkozó könyvmatos, valóságos forrong az erőszakoskodás miatt s az utakon tüntetések vannak, amelyeket a rendőrség karhatalommal verszt. A munkások nevében néhány nap előtt egy Berkovics István nevű társuk gyűlést jelentett be. Másnap beidézték a rendőrségre, ahol Piskuly alkaptány kérdőre vonta, igaz-e, hogy szocialista iratokat terjesztett. Berkovics ezt beismerte, de hozzátette, hogy ehhez joga van, mert csak oly könyveket terjesztett amelyek az ügyészség által inkriminálva nem lettek. Az alkaptány ezután tudomására adta, hogy a város területéről örök időkre ki van tiltva s rögton lecsukatta, másnap pedig kitoloncolta a város területéről. Amig Berkovics elzárva volt, addig lakásán házkutatást tartottak s az ott talált Népszava naptraktát, lapokat és könyveket lefoglalták. Berkovicssal egyidejűleg letartóztatták és kitoloncolták a gyűlés másik jelentőjét is. A szilágy-somlyói munkások a gyűlési felhívásokat terjesztették a környéki falvakban is és százával jöttek be a vidéki munkások, — akik minderről nem értesültek, — a gyűlésre. Ott azután, anélkül, hogy a gyűlésetitást kibírdették volna, a csendőrök szétverték és visszakergették a várakozó népet. Csütörtökön a rendőrség letartóztatott még husz munkást, akik a mozgalomban résztvettek s közülük tízenyolcat, kik valamennyien munkában állottak, kitoloncolt a városból előbb azonban harminc órán át voltak egy bűzös, sötét helyiségben étlen-szomjan elzárva. Egyik munkásnak sem volt szabad még hazá sem mennie, hogy ügyeit rendezhesse. A munkások táviratilag a szocialdemokrata párt titkárságához fordultak, hogy a kitoloncoltak érdekében a belügyminisztériumban lépéseket tegyen, a rendőrség ellen pedig vizsgálatot kérjen; irtak egyuttal Lengyel Zoltánnak, a zilahi kerület képviselőjének is.

Az intuitív idea. A Review of Reviews című tudományos folyóirat szerkesztőségében, mint Londonból irták, a napokban telepatiai kísérletet vittek véghez, amely szinte hihetetlennek látszó eredménnyel végződött. A kísérlet előtt a legaprólékosabb elővigyázati intézkedéseket is megtették, úgy, hogy mindennemű csalás ki legyen zárva. A kísérleteket Richardson amerikai hipnotizőr végezte egy médiummal, aki a 160 kilométer távolságban fekvő Nottinghamban tartózkodott. A kísérlet lefolyása a következő volt: Richardson egy szobába zárak, ahol teljesen el volt zárva mindennemű külső összeköttetés. Ezután hat jelenlevő tudós egy csomó lotteria-számból kihuzott egy hármas számot: 679-est. A számokat megmutatták a hipnotizőrnek, aki gondolatokba merült és pár perc múlva kijelentette, hogy közölte a számokat a médiummal. Husz perccel később Nottinghamból a következő távirat érkezett:

Az illető szám 579. Érkezett 6 óra 40 perckor.

Ezután nemesak számokkal, hanem egyes szavakkal kísérleteztek. Nottinghamból mindannyiszor pár perc múlva megérkezett a távirati válasz. Végezetül egy ellenpróbat tettek. A jelenlevő tudósok

egyike a táviróhívatáiba sietett és egy egész mondatot táviratozott a médiumnak azzal a kívánsággal, hogy közölje ezt a bezárt Richardsonnal. Félórával a távirat feladása után már Richardson hangosan elmondta az egész mondatot. Mikor megkérdezték, hogy micsoda érzései voltak, mikor a mondatot megkapta, a hipnotizőr kijelentette, hogy különbs sgarak hatoltak agyába, amelyek „intuitív ideát” kellettek fel benne.

Agyonlőtt földbírtokos. Hosszúszaa község határában gyilkosság történt tegnapelőtti este. Levelezőnk jelentése szerint Fabriczky György hosszuszói földbírtokost az országoton agyonlőtték. Fabriczky csütörtökön délután a községtől másfél óra járásnyira fekvő bírtokán járt, ahol most a gabonát hordatja. Este a munka befejezése után indult hazafelé kocson. Amint a kukoricaföldek között végighajtott, egyszerre két oldalról is lövés dördült el s Fabriczky lebukott a kocsiüléslről. A kocsi a lövések után örült vágatásban hajtott hazafelé, mire azonban hazaértek, Fabriczky már halott volt. A csendőrség még az éjjel megindította a nyomozást a gyilkosok kiderítésére, kiket másnap már sikerült is kézrekeríteni. A gyilkosságban négyen vettek részt: Bagyik András, Bagyik József, Elekes Mihály és Bakó Bálint, akik mint aratók voltak szerződve Fabriczkyhoz, de még az aratás megkezdése előtt felmondták a szerződést. Később a munkások nagyrészt ennek a négy embernek a kivételével visszafogadta Fabriczky. Ez a négy ember munka nélkül maradt s ezért határozták el, hogy bosszút állnak Fabriczkyra. Az ut két oldalán állított fegyverrel a kukorica közé állottak s amikor az áldozat arra hajtott, rálőttek. A gyilkosokat letartóztatták.

A „modenai herceg”. Londonból irták: Az elvált Russell grófné és az ő második férje, William Brown, volt szolgál, akihez abban a bizsben ment feleségül, hogy egy „modenai herceg”-nek lesz a hitvese, egyértelműleg kijelentették, hogy együtt kívának élni. Pedig a grófné, amikor az állítólagos herceget többheti vizsgálati fogság után kétnapi fogházra itélték hamis név használata miatt a lapokban megcsofoltatta azt a hírt, hogy az áberceg ismét együtt él vele. Most azonban William Brown feleségének és az anyósnak, a törvényeséki tárgyalásokból ismeretes lady Scottnak a hozzájárulásával kijelentte a nyilvánosság előtt, hogy feleségével elhatározta, hogy „az utóbbi hónapok borzalmait” el akarják felejteni. Reméli, hogy a mulat jóváteszi, amennyiben életét, szívét, lelkét a feleségének fogja szentelni. Nyilatkozata azután végződik, hogy felesége kívánságára ezentul Archibald Stuartnak nevezte magát. A William Brown név ugyanis nagyon polgári hangzásu. Russell grófné viszont kijelenti, hogy a felsőlház határozata következtében nemesi nevét megtartja. A maga részéről egyébként még hozzátesszi, hogy sok mindenfélét kell ugyan a férjének megbocsátania, de mindere szemet huny, „hogy a kalmat adjon neki mindent előlrol kezdni és iránta való szeretelmét bizonyítani.”

Letartóztatott tolvajok. A rendőrség letartóztatta Vidovics József 21 éves légszesszerelőt, aki a tolvajvilágban szürkés címen ismert módon dolgozott. A szürkés kizárólag csak értékes nyakkendőkötőket lop. Vidovicsot éppen akkor fogták el, amikor Menke Károly bukaresti gyárüzgatót tújt akarta klopolni. — Az utóbbi időben nagyon élszaporodtak azok a szélhámosok, akik nevesebb cégektől hamisított megrendeési lapok alapján kisebb nagyobb megrendéseket csinálnak ki. Ezek a család többnyire facér kereskedősegédek, akiknek módjukban volt megtudni azt, hogy melyik cég, mivel áll összeköttetésben. A rendőrség ma egy ilyen szélhámost tartóztatott le Millesz Ilés 22 éves kereskedősegéd személyében, aki többek között a Párisi Nagy Áruházat csalta meg ézőkenyen.

A tanítói fizetések általános rendezése. A hazai tanítóegyesületek körében türelmetlenül várják az állami tisztviselők és ezek közt az állami tanító fizetésének törvényhozási rendezését. Amint ez megtörténik, teljes erővel indul meg az akció, amely előzö, hogy a nem állami iskolai tanítók fizetése ugyancsak a törvényhozás után szabályozzassék. A Marostordamegyei Általános Tanító-Testület addig is óhajta, hogy a közoktatásügyi kormány új összerást rendeljen el a tanítói jövedelmek megállapítása tárgyában, mivel a 12 évvel ezelőt végzett illi összeírás a változott közgazdasági s egyéb körülmények folytán hasznavehetetlenné vált. Ez új összeírásnak a természetbeni járandóságok és más szolgáltatások fizetési átlag alapján volnaak értékelendők s az így megállapított összeg vetetnék azután alapul a fizetések kiérszítésénél, amit az állam csak az esetben tartozék teljesíteni ha az 1400 korona minimális járandóság fizetésére az egyes egyházak és községek képesek nem lennének. A nevezett tanító-testület érte a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságát, hogy ily irányban már most tegye meg a kezdeményező lépéseket a kormánynál.

Főbelőtte az ösösöt. A somogyvármegyei Visona község határában Tóth Gábor földmivés 20 éves

fia 12 éves ösösöt a mezőn ösnek nézve, tévedésből főbelőtte. A kis fiu élet és halál között lebeg.

Eltűnt erdőtelep. Egy nagyipari vállalat osdójét jelentik Nagyváradról. Nincs egy éve, hogy Szudries biharmegyei községben megjelent Wilgerott Ágost berlini bankár és a közeli s távolabbi erdősegeket mind összevásárolta. A külföldi bankár csakhamar tizezer holdnyi erdőbirtok feletti rendelkezett. Wilgerott ezt a roppant területet ipari célokra akarta felhasználni s rövid idő alatt létesített is egy nagy modern ipartelevet. Az ipartelep külsőleg a legnagyobb virágzás képét mutatta, szorgalmas kez kez dolgoztak az erdő kincseinek kiaknázásán. A vidéken élő szegénysorsu népre nézve az új ipartelep elsőrangú kereseti forrassá vált a számos család kenyérhez jutott. Wilgerott azonban nem elege me azéddigi befektetéseket, melyek már így is hat millió koronába kerültek. Egy kis iparvasutalt akarta körürlálozni az egész telepet. A napokban kellett volna megtartani az iparvasut közigazgatási bejárását. Tegnapp aztán arra ébredtek a gyárban alkalmazott tisztviselők és munkások, hogy elvesztették a kenyerüket. A telep ugyanis hirtelen becsüfötte a működését és eladótá vált. A hirtelen bekásnak az az oka, hogy Wilgerott a befektetésekhez kölcsön-pénzeket vett fel s most aztán részvénytársaságot akart összehozni, mely az üzem folytatásához meghozta volna a kellő anyagi áldozatokat. A kísérlet azonban meddő maradt, nagy szerencsétlenségére a vidék szegény népének.

Borzalmas bujtogatás. Szatmárról táviratozzák: Ráska községben nemrégiben meglepedett egy Lóbi Mózes nevű kereskedő, üzlete igen jól ment és megszerezte a napokban a kocsmajogot is. Ez annyira felbőszítette a falu másik kocsmárosát, Neumann Hermann, hogy Izsák Áron nevű rokonával felbéreltek egy Cseh István nevű oláh parasztot őt koronáért és vele felgyujtatták Lóbi házát, előbb azonban a ház összes ajtóit, ablakait beszögzették, hogy a család ki ne menekülhessen. A tűz már javában pusztított, midőn a lakosság észrevette az eltorlaszoltat. Betörték az ajtókat és félholtan kimentették a családot. A csendőrség a felbujtókat, valamint a tettest elfogta és a szatmári ügyészséghez szállította őket.

Életuntak. Politzer Anna 19 éves nevelőnő az őszaka a Szerecsen-utca 31. sz. alatt levő Mignon-szállóban sósavat ivott. A mentők a Rókus-kórházba szállították. — Ma reggel a Városiigeben, a Gerbault-féle cukrászda előtt egy 23—25 évesek látszó iparos külsejű fiatalember melbe löte magát és meghalt. Az ügylikos magas, nyúlak termetű, a haja barna, a szeme sárgás hajszu vöröses szálke. Holtestét a törvényeséki orvostani intézetbe szállították. — Tegnapp este a Hungária-szálló mellett egy uriasan öltözött fiatal ember a Dunába ugrott és elmerült a hullámokban.

Hítvesgyilkosság. Máramarosigetről irták: E hó 20-án Tomajoga Kozmánét gazdag földmivés nejt, lakásán megfojtva találták. Férje jelentette az esetet a bíróságnál ezt beszélvén, hogy az éjet nem töltötte otthon és reggel hazajövet feleségét halva találta. A férj nem tudta távollétét igazolni és miután a szomszédok úgy vallottak, hogy megelőző nap igen nagy veszekedés és civakodás volt a házaspár között, a férj került a gyilkosság gyanujába.

Ben'éri hírek. Ranschmidt Henrik 27 éves szicségedt tegnap a testvérivel az upjesti tehérpályaudvar mellett a Dunában fürdött. Közben a testvéreit elküldte maga mellől. Egyszer csak azt veték észre, hogy Ranschmidt eltűnt. A ruhája a parton volt, neki pedig semmi nyoma. Valószínű, hogy a Dunába fullt. — Tegnapp este a Kispeszt felé haladó 16. számú villamos a Tegezi-utca sarkán összeütközött Tanakovits Mikó a kertész kétogatou kocsijával, amelyen Koltovics Péter kocsis ült. Az összeütközés oly heves volt, hogy a két ló azonnal kimúlt, úgy a villamos, mint a kertész kocsija összerongaldott. Koltovics Péter megsérült. A rendőrség megindította a nyomozást. — Pétermann István napaszamos tegnap az épülő eskü-téri hid budai hidőjéről, mintegy 15 méter magasságból lezuhant. A szerencsétlent bevitték a Rókusba, ahol ma reggel meghalt.

SZÍNHÁZ, ZENE

A bűnös asszony. Nem kimerült műfaj a népszimű, csak nincsenek hivatott művelői. Nem nyulnak a néplélek mélységeibe. A népszimű vig és szomorú jeleneteit nem a nép sajátos belsőségeiből, hanem agyonhasznált cseccenaki fogásokból építik ki. Ilyen a Major Simon A bűnös asszony című népsziműve is, melynek ma volt a bemutató előadása a Budai Nyári Színházban. Nagy Gáborné titkója írja elő, hogy fia van, mert az ifjakori bűnből született. A fiu mint kocis szolgál a háznál. Abból, hogy a gazda megtudja a dolgot, bonyodaom esomódok össze, melyet a praktikus okokból is támogatott bocsánat old meg. Parasztrubába bünt embert nyers története és minden jellemes népiesség nélkül. A darabstilusát titkolt zamatos hasonlatok tarkítják, de viszont sokszor for-

rodásánál kisebb mértékben. 1877-ben összesen 466.688 tételt zálogosítottak el 6.633.662 K. becsértékben. ki-váltak 462.751 tételt 6.754.198 K. becsértékben. 1902. évben pedig elzálogosítottak 1.169.245 tételt 3.145.779 koronáért és kiváltak 1.145.778 tételt 3.992.566 korona becsértékben. Összehasonlítván tehát a 26 évi időszak két szélső évét, azt találjuk, hogy 1902-ben a zálogfelvevői összeg 38-04%-kal, a kiváltaké pedig 33-10%-kal nagyobb, mint 1877-ben. Ezzel szemben az elzálogosított és kiváltak darabok száma a leolt 26 év alatt közel harmadétszer annyira emelkedett, amiből kitűnik, hogy az elzálogosított tárgyak átlagértéke évről-évre csökken.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A hetivásáron szénában és szalmában kevés növekedés és jó kereslet volt. Eladatott: középminőségű, jobb és elsőrendű széna 2.—3.—, muhar 3.—, szomszalma 1.80 zsupszalma 1.60 szecska 2.—, per 10 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.00—2.80, préselt szalma 1.20—1.40 fő kő, a jözevárosi pályaudvaron. Gabonamétek: zab 5.60—5.80, mangri 6.40—, rozs 6.25, árpa 5.70 kor-kint.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza.

Kassai előzetes. Abrányi Emil, a Budapesti Napló illusztris munkatársa északi utra ment. Jelenleg az északi fók felé utazik. visszajövet Christiánán, Kopenhágán. Stockholmon, Péterváron és Varsón át ér haza. A jövő hónap végén már Budapesten lesz akkor ismét vele meg kérését.

V. S. Jászberényi. A Mária Dorothea Égylet irodája VII. kerület Orczy-ut 6-k szám alatt van. — **F. H. Berlin.** Komoly és figyelemreméltó amit mond a tulong-tul ismeretes. Nem közzülhetjük. — **Tantó.** A középiskolai tanárvizsgálat bizottság címe: VIII. Szentkirályi-utca 9. A magyar nyelv és irodalom vizsgáló-bizottságában dr. Badics Ferenc főgimnáziumi igazgató is működik. Irjon a címére a megtudatja az egyéb részleteket. — **Leányegylet.** C. mezza a kérését az elnökökhöz. Budapest: Zrínyi-utca 7. — **G. F. I.** A rendőrkapitányság a kötségtetésben engedélyezett összeg keretében gyarapíthatja személyzetét. 2. Azt jelenti, hogy mindenki szava az szavazáson (a nevet elitkolva) történik a szavazás. — **Érnő.** Páldmüvelő-iskolába ilvesszik. Gazdasági tanárművelő hat középisko a elvégzése után iratkoznak be. Sorsjegyeiről legköze ebb. — **F. E. Szerecs.** Nagy kezdőbetűvel kell írni. — **Zágrabi.** A hajtóviszt tanfolyam december közepén kezdődik és három hónapig tart. A tanfolyama érettségi vizsgálatot tett ifut vesznek föl, ha valamely hajós-vallatnál töltött legalább is három hónap alatt rendszeres hajószolgálati munkát végez a jelölt, az a hajón szokások közönséges és durva munkát, mert hajós csak az lehet, aki a szolgálatot a legutolsó joken kezdi. Érettségét nem tett ifut csak az esetben vesznek föl a kurzusra, ha annyi évi gyakorlatot tud igazolni, mint ahány év az érettségi letételére szükséges. Azaz, ha valaki csak a polgári iskola negyedik osztályát végezte el, akkor négy évig kell a hajón szolgálnia. Az ilyennek azonban még fölvetélt vizsgálatot is kell tennie. A kurzus ingyenes; a beírás díja tíz korona s ugyanennyit fizet az is, aki fölvetélt vizsgálatot tesz. A be-

íraskor érettségi. vagy a középisko la végbizonnyítványa és a hajósvallat ajánló bizonyítványa szükséges. — **G. I. S. P. 1.** A besoroztatások esztendőnek októberétől, illetve a bevonulás napjától számít a szolgálati idejük. Utlevélet kap az eleget tett katcna kötelezettségének. 2. Lehetetlen a gyakorlati politika e személyes természetű ügyeit e helyütt magyarázni. — **S. L. Tiszárd.** Cégek megbízhatóságáról nem adhatunk értesítést. Méltóztassék valamelyik hitel-informáló irodát megkérdezni. — **P. Zs. M.-Nadas. 1.** A tanfolyam nem szűnik meg, de roppant sok a jelentkező s kevés hallgató vesznek föl. 2. Előbb azt kell eldönteni, vajjon megfelelőek azok a művek. — **P. K. Kengyel.** Ez e'ajta betegségeknek más-más az okozója. ezért tanácsos, ha a szert házi orvosával megvizsgáltatja. — **Katona Karddal** sobasem. — **E. A. Lajmok.** Oly cikkekkal tilos hazálni, amelyek az illető helységben kaphatnak. A kivételeket (könyv, kép stb.) taxatívileg felsorolja a törvény. amelyet teljes körében a Dárday-éle közgazdasági törvénygyűjtemény olvastat el. — **Feocke. 1.** Petőfi, Arany és Vörösmarty költeményeiben sokszor ráakadhat. 2. A hadkiegészítő parancsnoksághoz beadott kérésre mindig megengedik. — **L. I. Jászberényi.** A képviselőház fel-olvaslata a felségjogok közé tartozik. — **K. I. Nagy-Bárd.** Kereskedelmi iskolai érettségivel beiratkozhatik vasúti tisztképzés a postatanfolyamra, mehet adóhivatali, végrehajtói, pénzügyor-biztos s vámbivatali pályára. Az egyéves önkéntességhez joga van. — **Z. K. Orsova.** Nincs arról kimutatás, hogy melyek részesülnek támogatásban. Méltóztassék az Országos Ipar-egyesületnek (Uj-utca 4.) az esetet megírni. — **V. R. Olomsörét.** A palackok tisztítására használni azért nem tanácsos, mert egy-két sorét könnyen benne maradhat az üvegben s azután föloldódván abban a folyadékban, amelyet a palackba öltének, mérgező hatással lehet. A palackok tisztítására sokkal alkalmasabb anyag a sósav, melynek használata ugy tör-ténik, hogy egy részt belőle föloldanak háromszor-annyi vízben s ezzel öblítik ki a palackokat, melyet aravráló kevelé alaposan ki is kell kefélni. A só-savas vizet azután kiöntik s kétszer-háromszor tiszta vízzel öblítik ki utána a palackot, mely ilyen ma-nipuláció mellett tökéletesen megtisztul. — **Ignotus.** A szakosportok, amelyekből tanári oklevél szerzhető, a következők: latin és görög irodalom; magyar ar és latin nyelv és irodalom; magyar és német nyelv és irodalom; magyar és francia nyelv és irodalom; német és latin nyelv és irodalom; német és francia nyelv és irodalom; történelem és latin nyelv és irodalom; történelem és földrajz; földrajz és természet-rajz; természetrajz és vegytan; mennyiségtan és természettan; mennyiségtan és ábrázoló geometria. A nyelvtudományi és történelmi szakosportból csak oly tanárjelölt szerezhethet képesítést, aki egy latin, mint a görög nyelvből érettségi vizsgálatot tett. A termé-szetrajzi, természetznai és mennyiségznai szakospor-tból görög nélkül gimnáziumi érettségi bizonyítvány-nal is lehet képesítést szerzeni. A fizetésrendezősről szóló törvényjavaslat értelmében a középiskolai tanár kezdőfizetése 2600 korona, amely 87 szolgálati év után 3200 korona, tíz év után 3800 korona, tizenöt év után 4400 korona, husz év után 5000 korona és husz-onöt év után 5600 korona. A középiskolai tanár laképense 400 koronától 1200 kor-ig emelkedhetik. — **K. V. (Fehér paracetólu.)** Formátlan s nem mindenütt izléses. Nem közzülhet. — **D. M. Miskolc.** Minden játékkárkereskedésben megmondják. — **H. A. I.**

Szeptember 10-ikéig lehet beiratkozni gimnáziumi érettségi bizonyítvánnyal. 2. Stampel Károly kiadása Pozsonyban.

Sorsjegyek.

K. J. Felső-Salcs. A 6139—10. számú magyar Vöröskereszt-sorsjegye a lörlesztésben 14 koronával lett kisorsolva. — **K. M. Hódmező-Vásárhely.** Az 1220—41. számú nyerevényköcsön-sorsjegye, ha 100 forint névértékű, 320 koronát nyert. Nyerevsorsjegye-ket Szalai és társa bankháza (Budapest, Erzsébet-körút 12.) számol el legkülánsabban.

A következők sorsjegyei nem lettek kisorsolva: **M. A. Zalazestgrót.** — **S. I. Tóvis.** — **Cz. E. Mező-kövesd.** — **V. L. Királyi.** — **L. F. Tany Nemes-Ocsa.** — **D. L. Füstas-Ujmajor.** — **P. A. Mezőkövesd.** — **M. A. Budapest.** — **M. Gy. Leca.** — **R. A. Nagybánya.** — **G. Bács-Topolya.** — **W. J. Kaposvár.** — **E. Gy. Fajsz.** — **S. I. Nyiregyháza.** — **F. I. Virágölgy.** — **Királyi, 246355. előzetes.** — **K. L. Szerencs.** — **M. S. K. Konstantinápoly.** — **P. V. Maros-Vásárhely.** — **F. J. Nyársád.** — **B. I. Hete.** — **M. A. Tállya.** — **Sz. V. Pomáz.** — **L. I. Trencsén.** — **Sch. Ernő.** — **W. I. Vámos-Győrök.** — **G. H. Regeta-Muszká.** — **Dr. G. A. Budapest.** — **K. L. Nyiregyháza.**

Napirend.

Napár: Hétfő, július 27. — **Római-katholikus:** Pan-taleon. — **Protestáns:** Pantaleon. — **Görög-orosz:** (június 14.) Aquila. — **Zsidó:** Ab. 3. — **Nap kél:** 4 óra 16 per-cek. — **Nyugszik:** 7 óra 24 percek. — **Hold kél:** 7 óra 58 percek regegel. — **Nyugszik:** délután 8 óra 55 percek este.

A pénzügyminiszter fogad 8 óra 40 per-ctől. **Nemzeti Múzeum.** Állat- és ásványtár. Nyitva 9 órától 1 óráig. **Közeledési Múzeum** a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig. **As Akadémia Goethe-szobája** nyitva délelőtt 10—12-ig. **Nyitások könyvtárak** zárva vannak. **Engelerm. füvészkert** az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. n. 3 órától 8 óráig. **Méltóságnyelvi helyiségek** a Markó- és Solyom-utca sar-kán, reggel 8 órától este 6-ig. **Állatkert** a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. **Magyar Kereskedelmi Múzeum.** igazgatóság; kereske-delmi szaktanyitára. Tudakosó-oztály és kezet. mintatára V. kerület Vác-körút 22. szám alatt. Hivatalos órák: dél-előtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Ha-zai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történet-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üz-levezetőség árusításokat is eszközöl) a városipari ipar-csermokban (vasár és ünneppanokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külülföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvételársaság) V., Vác-körút 32. szám alatt.

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasut mentén.

Vonattösszekötések és menetárak Budapestről (déli vasuti pályaudvar).

Abbazia (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Abbazia-Matunglio érk. 9:37 este, 9:17 d. e. Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 109.10 K., II. oszt. 77.90 K., III. 49.50 K.

Areo (Pragerhof—Marburg—Morin át) Budapest d. v. ind. 8:03 reggel 8:00 este. Areo érk. 9:50 d. e., 10:39 este. Menetérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek*) gyorsvonatokra: I. oszt. 140.20 K., II. oszt. 101.— K., III. oszt. 64.70 K.

Auenhof (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Velden érk. 7:42 este, 6:46 reggel, 2:04 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek Velden állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 83.10 K., II. oszt. 58.10 K., III. oszt. 36.80 K.

Balaton-Földvár Budapest d. v. ind. 5:50 reggel, 6:50 reggel, 8:00 d. e. 2:00 d. u. 5:25 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Balaton-Földvár érk. 8:52 d. e., 11:04 d. e., 10:30 d. e., 6:10 d. u. 8:16 este, 10:32 este, 1:42 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. o. 21.60 K., II. oszt. 14.40 K., III. oszt. 8.70 K. Személyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 15.40 K., II. oszt. 10.30 K., III. oszt. 6.50 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Balaton-Füred Budapest d. v. ind. 5:50 regg., 6:50 regg., 8:00 d. e., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Siófok érk. 5:27 d. e., 10:37 d. e., 10:10 d. e., 5:37 d. u., 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 18.00 K., II. oszt. 12.70 K., III. oszt. 7.60 K. Személyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 13.50 K., II. oszt. 9.00 K., III. oszt. 5.60 K. Siófok és vissza. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Brennerbad Pragerhof-Franzensteden át. Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Brennerbad érk. 5:26 regg., 3:01 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek: Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 132.— K., II. oszt. 94.80 K., III. oszt. 60.70 K.

Daruvár N.-Kanizsa-Barcsón át. Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 10:00 este, érk. 8:53 este, 12:09 d. u. Személyvonati menetjegyek Barcsig: I. oszt. 25.20 K., II. o. 18.30 K., III. oszt. 10.80 K. Barcsról 30 napig érvényes menetérti jegyek: I. oszt. 13.— K., II. oszt. 9.— K., III. oszt. 6.— K.

Fonyód-fürdőtelep Budapest, d. v. ind. 5:50 regg., 6:50 regg., 8:00 reggel, 2:00 d. u. 5:25 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Fonyód-fürdő-telep érk. 9:37 d. e., 10:53 d. e., 10:58 d. e., 7:03 este, 9:03 este, 11:00 éjjel, 2:25 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 27.20 K., II. oszt. 18.— K., III. oszt. 10.80 K. Sze-mélyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 19.20 K., II. oszt. 12.90 K., III. oszt. 8.10 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Gleichenberg Pragerhofon át Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 10:00 este. Purkla érk. 8:00 este, 8:18 d. e., 3:00 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek Spielfeld állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 60.20 K., II. oszt. 41.20 K., III. oszt. 25.60 K.

Gossensass Pragerhof-Franzensteden át Budapest d. v. ind. 8:00 reggel, 8:00 este. Gossensass érk. 4:49 regg., 2:33 d. u. 30 napig érvényes menetérti jegyek: *) Gyorsvonati: I. oszt. 123.90 K., II. oszt. 83.70 K., III. oszt. 56.80 K.

Görz (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 10:00 este, 10:07 d. e., 6:51 este. 30 napig érvényes menetérti jegyek. Gyors-vonati: I. oszt. 109.10 K., II. oszt. 77.90 K., III. oszt. 49.50 K.

Hévíz Budapest d. v. ind. 6:50 reggel, 8:00 regg., 2:00 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Menet-érti jegyek Keszthelyig: Gyorsvonati: I. oszt. 34.80 K., II. oszt. 23.— K., III. oszt. 14.— K. Személyvonati: I. oszt. 25.30 K., II. oszt. 18.30 K., III. oszt. 10.60 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővánd végéig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.

Lipik (Nagy-Kanizsa—Barcsón át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 10:00 este. Lipik érk. 10:18 este, 3:34 d. u., személyvonatu menetjegyek Barcsig: I. oszt. 25.20 K., II.

oszt. 16.80 K., III. oszt. 10.80 K. Barcsról 30 napig érvényes menetérti jegyek I. oszt. 15.00 K., II. oszt. 10.00 K., III. 7.00 K.

Meran (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Érk. 7:51 regg., 3:19 d. u. Bozen—Gries állomásig 30 napig érvényes*) menetérti jegyek Gyors-vonati: I. oszt. 132 K., II. oszt. 94.80 K., III. oszt. 60.70 K.

Pörschach a/S. (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 10:00 este. Érk. 7:31 este, 6:35 regg., 1:50 d. u. 30 napig érvényes*) menetérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 83.10 K., II. oszt. 58.10 K., III. oszt. 36.80 K.

Rohitsch (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 10:00 este. Érk. 8:09 d. u., 8:33 este, 3:34 regg., 9:01 d. e. 30 napig érvé-nyes menetérti jegyek Pörschach állomásig: Gyorsvonati: I. oszt. 61.90 K., II. oszt. 42.50 K., III. oszt. 26.40 K.

Römerbad (Pragerhofon át) Brdapest d. v. ind., 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 10:00 este. Römerbad, érk. 4:11 d. u. 10:02 este, 4:33 regg., 10:31 d. e., 30 napig érvényes menetérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 70.— K., II. oszt. 48.60 K., III. oszt. 30.40 K.

Savanyukút (Kanizsán át). Budapest d. v. ind. 6:50 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 10:00 este. Savanyukút érk. 7:24 este, 3:57 d. u., 6:48 regg., 8:03. d. e. Személyvonati jegyek: I. oszt. 28.80 K., II. oszt. 19.20 K., III. oszt. 12.— K.

Semmering (Kanizsa-Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 10:00 este. Semmering, érk. 6:47 este, 2:40 éjjel, 7:07 regg., 4:36 d. u. Gyorsvonati menetérti jegyek 30 napig érvényesek: I. oszt. 79.80 K., II. oszt. 55.90 K., III. oszt. 35.20 K.

Siófok Budapest d. v. ind. 5:50 regg., 6:50 regg., 8:00 regg., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 10:00 este. Siófok érk. 5:27 d. e., 10:37 d. e., 10:10 d. e., 5:37 d. u., 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menetérti jegyek: I. oszt. 19.00 K., II. oszt. 12.70 K., III. oszt. 7.60 K. Személyvonati menetérti jegyek: I. oszt. 13.50 K., II. oszt. 9.00 K., III. oszt. 5.60 K. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővánd végéig, azaz szeptem-ber 30-ig bezárólag érvényesek.

Tobelbad (Pragerhof-Grazon át). Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 10:00 este. Premestätten-Tobelbad, érk. 6:10 este, 8:04 regg., 1:44 d. u. Graz állomá-sig 30 napig érvényes menetérti jegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 60.20 K., II. oszt. 41.20 K., III. oszt. 25.60 K.

Toblach (Pragerhofon át) Budapest, d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 10:00 este. Tob-lach, érk. 1:02 éjjel, 10:48 d. e., 7:15 este. 30 napig érvényes*) menetérti jegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 111.70 K., II. oszt. 79.50 K., III. oszt. 50.80 K.

Tüffer (Pragerhofon át) Budapest, d. v. ind. 8:00 regg., 6:50 regg., 8:00 este, 10:00 este. Markt-Tüffer, érk. 4:02 d. u., 9:52 este, 4:26 regg., 10:21 d. e. 30 napig érvé-nyes menetérti jegyek Markt-Tüffer állomásig, gyorsvonati: I. oszt. 70.— K., II. oszt. 48.60 K., III. oszt. 30.40 K.

Velden a/W. (Pragerhofon át) Budapest, d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 10:00 este. Velden, érk. 7:42 este, 6:48 d. u., 2:04 regg., 30 napig érvényes*) me-netérti jegyek, gyorsvonati: I. oszt. 83.10 K., II. oszt. 58.10 K., III. oszt. 36.80 K.

Varasd-Teplitz (Csáktornyaán át) Budapest d. v. ind. 6:50 regg., 8:00 este, 10:00 este. Varasd-Teplitz, érk. 5:21 d. u., 5:24 regg., 7:08 regg. Sze-mélyvonati jegyek Csáktornya állomásig: I. oszt. 21.60 K., II. oszt. 14.40 K., III. oszt. 9.60 K.

*) Május hó 1-től augusztus hó végéig első időszakban váltott jegyek f. évi október hó végéig érvényesek. † Június hó 20-tól szeptember hó 10-ig közlekedik. ‡ Július hó 1-től augusztus hó 31-ig csak vasár- és ünneppan közlekedik.

